

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Kateřinou Štěpánovou, Ph.D., ve věci

žalobce: T.H.(T. A.),
státní příslušnost Marocké království
Zařízení pro zajištění cizinců Balková, Balková 1, 331 65 Tis u Blatna
proti
žalované: Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Moravskoslezského kraje
sídlem 30. dubna 1682/24, 702 00 Ostrava - Moravská Ostrava

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 16. 5. 2023, č. j. KRPT-214697-73/ČJ-2022-070022,
o prodloužení doby zajištění za účelem správního vyhoštění,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Specifikace věci

1. V předmětné věci je napadáno rozhodnutí žalované o (dalším) prodloužení doby zajištění cizince za účelem jeho správního vyhoštění vydané za aplikace § 124 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), a to o dobu 40 dnů.

II. Skutková zjištění vyplývající z obsahu správního spisu

2. Žalobce byl dne 7. 9. 2022 zadržen cizineckou policií ve skupině dalších cizinců v obci Lanžhot, aniž by disponoval cestovním dokladem či platným povolením k pobytu, proto byl zajištěn podle § 27 odst. 1 písm. d) zákona č. 273/2008 Sb., zákona o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.
3. Totožnost žalobce byla v řízení ověřena toliko na základě jeho čestného prohlášení.
4. U výsledku konaného dne 7. 9. 2022 v rámci řízení o správním vyhoštění žalobce mj. uvedl, že je bez finančních prostředků a zcela nemajetný, v České republice nemá žádné rodinné, sociální, kulturní či ekonomické vazby, přijel zde poprvé. Zemi původu, kde pracoval jako taxikář, opustil v listopadu 2021 z ekonomických důvodů, nelegálně překračoval hranice zemí jihovýchodní Evropy, aby na podvozku kamionu doputoval do České republiky, kde byl kontrolován hlídkou cizinecké policie. Jeho cílovou zemí bylo Španělsko, kde má kamarády a kde hodlá pracovat na poli. Cestovními doklady nedisponuje. Na území států Evropské unie nemá povolen pobyt. Je si vědom skutečnosti, že pro pobyt na území České republiky potřebuje platné vízum a cestovní doklad. Není mu známa žádná překážka nebo důvod, který by mu znemožňoval návrat do domovské země. Rovněž mu tam nehrozí nějaké nebezpečí. Lékaře nenavštěvuje. Není si vědom, že by byl nemocný, neužívá žádné léky.
5. Téhož dne bylo ve věci žalobce vydáno pod č. j. KRPT-214697-20/ČJ-2022-070022 rozhodnutí o správním vyhoštění žalobce se stanovením doby, po níž nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie v délce 1 roku. Rozhodnutí nabylo právní moci dne 24. 9. 2022. Žalobce byl rovněž zajištěn za účelem realizace správního vyhoštění.
6. Dne 29. 11. 2022 rozhodla žalovaná podle § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců o prodloužení zajištění žalobce za účelem správního vyhoštění o 60 dnů, tedy do 3. 2. 2023. Toto rozhodnutí napadl žalovaný žalobou, již Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 19. 12. 2022, č. j. 19 A 29/2022-22, zamítl. Další rozhodnutí o prodloužení zajištění žalobce za účelem správního vyhoštění vydala žalovaná dne 30. 1. 2023 pod č. j. KRPT-214697-54/ČJ-2022-070022. Doby zajištění prodloužila o 30 dnů. Rozhodnutí nabylo právní moci 30. 1. 2023. Následně prodloužila žalovaná zajištění žalobce rozhodnutím ještě dne 1. 3. 2023 pod č. j. KRPT-214697-58/ČJ-2022-070022, o dalších 40 dnů, přičemž žaloba směřující proti tomuto rozhodnutí byla zamítnuta rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 27. 3. 2023, č. j. 19 A 9/2023-5. Dne 13. 4. 2023 bylo vydáno žalovanou rozhodnutí o dalším prodloužení doby zajištění žalobce (č.j. KRPT-214697-68/ČJ-2022-070022) o 40 dnů.
7. Dne 16. 5. 2023 pak žalovaná rozhodla o dalším prodloužení doby zajištění žalobce o 40 dnů napadeným rozhodnutím.

8. Důvody pro opakované prodlužování doby zajištění žalobce lze sumarizovat takto: žalobce nedisponuje dokladem totožnosti, přičemž uvádí, že je marocké státní příslušnosti; jeho totožnost je ověřována toliko na základě jím poskytnutých údajů v čestném prohlášení a dokumentu „Fiche de renseignement“; od počátku jeho zajištění žalovaná činí relevantní kroky k ověření jeho totožnosti a vystavení náhradního cestovního dokladu, a to v součinnosti s Velvyslanectvím Marockého království v České republice (dále jen „velvyslanectví“); tyto kroky jsou náročné a předpokládají aktivitu ze strany velvyslanectví, jež jediné je oprávněno totožnost žalobce potvrdit či vyvrátit a následně mu vystavit náhradní cestovní doklad; následně je nutno připravit samotné vyhoštění.
9. Ze spisu dále vyplývá, že žalobce nepožádal o mezinárodní ochranu na území členských států Evropské unie.
10. Žalobce byl též opakovaně poučen o možnosti dobrovolného návratu do země původu, jíž nevyužil.
11. Ve správním spisu jsou zadokumentovány následující kroky žalované nezbytné k zajištění náhradního cestovního dokladu žalobci pro účel jeho správního vyhoštění:
 - dne 7.9.2022 žalovaná žádá o zhotovení dokladových fotografií žalobce;
 - dne 8. 9. 2022 žalovaná žádá o zjištění totožnosti a vydání náhradního cestovního dokladu Ředitelství služby cizinecké policie, oddělení zjišťování totožnosti (dále jen „ŘSCP“);
 - dokumenty nezbytné k ověření totožnosti a vystavení náhradního cestovního dokladu jsou dne 29. 9. 2022 zaslány velvyslanectví;
 - dne 27. 10. 2022 je velvyslanectví dožadováno ohledně stavu ověřování totožnosti žalobce, na které však nereaguje;
 - ŘSCP ověřuje strav řízení telefonicky ve dnech 25. 11. 2022, 19. 12. 2022, 23. 1. 2023, 17. 2. 2023, přičemž zástupcem velvyslanectví je vždy sděleno, že nadále probíhá ověřování totožnosti cizince u příslušných orgánů v Marockém království.
 - ŘSCP dne 27. 2. 2023 podotýká, že dobu potřebnou pro ověření totožnosti ovlivňuje také to, zda žalobce poskytl správním orgánům dostatek informací o své osobě, zejména pak pravdivost a kompletnost údajů v dokumentu „Fiche de renseignement“. Též sděluje, že není s to určit dobu, po kterou bude probíhat ověřování cizince příslušnými orgány v Marockém království. ŘSCP dále poukazuje na zkušenosti s ověřováním totožnosti marockých občanů, přičemž je mu z úřední činnosti známo, že k ověřování totožnosti, následnému vystavení cestovního dokladu a k realizaci samotného vyhoštění dochází (ŘSCP též specifikovalo počet konkrétních případů). Z předchozích zkušeností je patrné, že doba ověření totožnosti činí více než 120 dnů, následně je nutno vydat náhradní cestovní doklad, což může být až za dalších 45 dnů od ověření totožnosti. Spolupráce s velvyslanectvím se od druhé poloviny roku 2022 zlepšuje. V případě ověření totožnosti a vydání náhradního dokladu dojde k samotné realizaci správního vyhoštění s policejní eskortou komerčním leteckým spojením. Bude zapotřebí zajistit letenky, ubytování, informovat příslušné orgány v Maroku o přiletu cizince, zajistit jeho převzetí od policejní eskorty na letišti v Maroku. O součinnost bude požádáno velvyslanectví. Závěrem ŘSCP sdělilo, že je připravována schůzka ministra vnitra České republiky a zástupců velvyslanectví týkající se postupu ověřování totožnosti osob uvádějících státní příslušnost

Marockého království. ŘSCP uzavřelo, že je mu z úřední činnosti známo, že velvyslanectví spolupracuje a ověřuje totožnost, nelze tak předjímat neověření totožnosti cizince;

- dne 12. 4. 2023 sděluje ŘSCP, že ve dnech dne 28. 3. 2023 a 6. 4. 2023 proběhla pracovní setkání mezi ministrem vnitra, zástupci ŘSCP a velvyslankyní Maroka, na níž byl řešen i případ žalobce, přičemž si marocká strana vyžádala novou daktyloskopickou kartu žalobce. V mezidobí došlo k ověření totožnosti u dalších cizinců;
- dne 17. 5. 2023 informuje ŘSCP, že dne 2. 5. 2023 byla realizována další pracovní schůzka, při které bylo zjištěno, že nová daktyloskopická karta žalobce byla předána marockým orgánům, doposud bez reakce. ŘSCP poukázalo na případy dalšího ověření totožnosti cizinců.

12. Ve věci bylo dne 16. 5. 2023 vydáno napadené rozhodnutí. Žalovaná konstatovala, že žalobce vstoupil do České republiky neoprávněně, pobýval zde bez platných cestovních dokladů či povolení. Prodloužení doby zajištění odůvodnila žalovaná mj. odkazem na § 125 odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců. Shrнула dosavadní průběh řízení a zajištění žalobce. Usoudila, že v případě žalobce nelze účinně uplatnit opatření za účelem vycestování dle ustanovení § 123b a § 123c zákona o pobytu cizinců; dopady rozhodnutí zohlednila žalovaná i z pohledu kritérií § 174a zákona o pobytu cizinců. Doba zajištění byla u žalobce prodloužena o dalších 40 dnů, neboť ke dni vydání napadeného rozhodnutí nebyla doposud ze strany velvyslanectví ověřena totožnost žalobce a vystaven náhradního cestovního dokladu, byť žalovaná ve spolupráci s ŘSCP danému velvyslanectví poskytla veškerou součinnost. Poukázala na skutečnost, že ověření totožnosti žalobce a vystavení jeho náhradního dokladu přísluší toliko danému velvyslanectví. Správní vyhoštění tak nebylo možno realizovat z důvodu objektivní překážky. Zároveň ovšem zdůraznila skutečnost, že z úřední činnosti je známo, že k ověřování totožnosti občanů tvrdících marockou národnost ze strany velvyslanectví dochází, byť s větší časovou prodlevou, každý případ je však individuální s ohledem na obsah informací, které žalobce poskytl ve své interakci s žalovanou, resp. správnímu orgánu.
13. Příklad žalobce byl posuzován i schůzce mezi zástupci žalované a velvyslanectvím a aktuálně jsou činěny další konkrétní kroky ke zjištění jeho totožnosti – zajištění nové daktyloskopické karty a její zaslání marockým orgánům.
14. Při stanovení doby, o níž bylo správní vyhoštění prodlouženo, správní orgán přihlédl k době, která je nutná k zabezpečení přepravních dokladů, obstarání letenky nebo vyjednání přepravy cizince přes jiné státy Evropské unie a zajištění policejní eskorty; dále bylo přihlédnuto k potřebě komunikace se státem původu o vzetí zpět cizince do Maroka, k informaci, že v posledních případech byly náhradní cestovní doklady velvyslanectvím vydány až po 45 dnech od ověření totožnosti. Správní orgán měl za to, že je dán předpoklad realizace výkonu správního vyhoštění, k čemuž je zapotřebí dalších cca 40 dnů. Předchozí lhůta nebyla dostatečná i přes řádné úsilí policie v důsledku zpoždění ze strany třetí země.
15. Dne 22. 5. 2023, tj. po vydání napadeného rozhodnutí, **velvyslanectví ověřilo totožnost žalobce jako H. T. (A. T.), narozen dne X.**

16. Ve správním spise je následně žurnalizováno sdělní ŘSCP o zajištění letenky žalobci do země jeho původu s odletem dne 9. 6. 2023 z Prahy Ruzyně, a to za účelem realizace jeho správního vyhoštění.

III. Žaloba

17. Žalobce zdůrazňuje mimořádnost institutu zajištění a jeho prodloužení v rámci cizineckého práva.
18. Blíže namítá neuskutečnitelnost vyhoštění žalobce. Má za to, že žalovaná nepostupuje náležitě a bez zbytečných průtahů tak, aby mohlo být vyhoštění žalobce realizováno, přičemž se domnívá, že neexistuje předpoklad jeho vyhoštění. Je toho názoru, že neschopnost příslušného státu zajistit vydání náhradního cestovního dokladu má relevanci pro hodnocení reálného předpokladu uskutečnitelnosti.
19. Žalobce má dále za to, že doba prodloužení zajištění o dalších 40 dnů je stanovena nepřezkoumatelným způsobem. Upozorňuje na to, že by žalovaná měla klást větší důraz na kvalitu odůvodnění, pokud zcela nestandardně prodloužila dobu zajištění nad 180 dnů. Žalovaná dle názoru žalobce na tento požadavek zcela rezignovala. Žalobce poukazuje na skutečnost, že žalovaná fakticky přepsala důvody pro zajištění z předchozího rozhodnutí a v části týkající se skutkových okolností věci přidala pouze sdělení o absenci reakce velvyslanectví.
20. Žalobce má dále za to, že lze v jeho případě užít zvláštních opatření dle § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců.
21. Žalobce též poukazuje na svůj zhoršený zdravotní stav v důsledku dlouhotrvajícího zajištění. Byl dvakrát hospitalizován a má sebevražedné sklony.
22. Žalobce požádal o přiznání odkladného účinku žalobě a navrhl zrušení napadeného rozhodnutí.

IV. Vyjádření žalované

23. Žalovaná ve vyjádření k žalobě ze dne 2. 6. 2023 shrnula dosavadní průběh správních řízení vedených ve věci žalobce. Má za to, že doba, o níž bylo zajištění prodlouženo, odpovídá době potřebné pro ověření totožnosti žalobce, vystavení náhradního cestovního dokladu a samotné realizaci vyhoštění, přičemž vydání napadeného rozhodnutí je odůvodněno zpožděním ze strany velvyslanectví, jemuž žalovaná poskytla veškerou součinnost a s nímž je prostřednictvím ŘSCP v pravidelném kontaktu.
24. Zdůraznila, že po vydání napadeného rozhodnutí byla velvyslanectvím ověřena totožnost žalobce na základě údajů poskytnutých orgány České republiky, včetně daktyloskopické karty žalobce, se zjištěním, že byť žalobce při svém zajištění Policií České republiky uvedl v čestném prohlášení, že se jmenuje T.A., nar. X, ve sdělení velvyslanectví je jeho totožnost ověřena jako T. H., nar. X. Jelikož žalobce uvedl nepravdivé údaje, docházelo dle žalované i přes značné úsilí policie ke zpoždění ze strany třetích zemí. Žalovaný proto považuje

prodloužení zajištění za oprávněné. Zajištění vedlo k ověření totožnosti a k následné realizaci správního vyhoštění, které se mělo uskutečnit dne 9. 6. 2023.

25. Žalovaná navrhla žalobě nepřiznat odkladný účinek a žalobu zamítnout.

V. Posouzení věci krajským soudem

26. O žalobě krajský soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 zákona s. ř. s. a § 172 odst. 5 zákona o pobytu cizinců bez jednání, neboť žalobce nařízení jednání nežádal a soud neshledal v posuzované věci nařízení jednání nezbytným. Soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalované dle § 75 odst. 1 s. ř. s.
27. Krajský soud dospěl k závěru, že **žaloba není důvodná**.
28. Podstatou věci je otázka zákonnosti a přezkoumatelnosti prodloužení doby zajištění žalobce za účelem jeho předání do země původu, a to z pohledu délky doby, o níž bylo zajištění žalobce prodlouženo za aplikace § 125 odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců, jakož i z pohledu otázky jeho přezkoumatelnosti co do odůvodnění délky trvání zajištění.
29. Krajský soud předně shrnuje relevantní právní úpravu dopadající na souzenou věc.
30. Podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců je policie oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud je nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, zejména tím, že v řízení uvedl nepravdivé údaje o totožnosti, místě pobytu, odmítl tyto údaje uvést anebo vyjádřit úmysl území neopustit nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání.
31. Podle § 124 odst. 3 citovaného zákona, policie v rozhodnutí o zajištění stanoví dobu trvání zajištění s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy výkonu správního vyhoštění. Při stanovení doby trvání zajištění je policie povinna zohlednit případy nezletilých cizinců bez doprovodu a rodin či jiných osob s dětmi. Je-li to nezbytné k pokračování přípravy výkonu správního vyhoštění, je policie oprávněna dobu trvání zajištění prodloužit, a to i opakovaně.
32. Dle § 125 odst. 2 písm. c) je policie oprávněna prodlužovat dobu trvání zajištění podle § 124 až 124b i nad dobu stanovenou v odstavci 1 větě první za podmínky, že vyhoštění cizince je uskutečnitelné v době trvání zajištění, pokud v průběhu získávání nezbytných dokladů pro výkon správního vyhoštění dochází i přes řádné úsilí policie ke zpoždění ze strany třetích zemí.
33. Výše bylo konstatováno, že ve věci prodloužení doby zajištění žalobce zdejší soud již opakovaně rozhodoval, konkrétně v řízeních vedených pod sp. zn. 19 A 29/2022 a 19 A 9/2023. Vzhledem k tomu, že mnohé argumenty žalobce zůstávají stejné, soud odkazuje na dané předchozí rozhodnutí ve věci žalobce a současně zčásti opakuje předchozí argumentaci.

34. Soud předně konstatuje, že rozhodnutí o prodloužení doby trvání zajištění je rozhodnutí obsahově navazující na rozhodnutí o zajištění. Za nezměněných skutkových okolností jsou důvody pro trvání zajištění zpravidla shodné, jako byly důvody popsány rozhodnutí o zajištění cizince, proto na něj postačí v odůvodnění v podrobnostech odkázat (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 3. 2014, č. j. 7 Azs 8/2014-20). Z recentní judikatury je možno odkázat na rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 7. 6. 2022, č. j. 16 A 14/2022, ve spojení s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 8. 2022, č. j. 7 Azs 176/2022. Obdobně to platí i pro rozhodnutí o opakovaném prodloužení zajištění.
35. Dále zůstává neopominutelným faktem, že proces ztotožnění žalobce, který vedou správní orgány České republiky společně s orgány Marockého království, nebyl ke dni vydání napadeného rozhodnutí stále ukončen, přičemž nebyl žalobci dosud vydán žádný doklad ověřující jeho totožnost. Bez existence takového dokladu je z povahy věci vyloučeno, aby došlo k nějaké změně, která by mohla mít vliv na důvody o zajištění žalobce, resp. na rozhodnutí o prodloužení zajištění. Pakliže žalobce nedisponuje potřebným dokladem totožnosti, není z logiky věci s to vyřešit svou pobytovou situaci na území České republiky, resp. z České republiky ani vycestovat.
36. K samotnému důvodu pro prodloužení doby zajištění o dalších 40 dnů soud konstatuje takto.
37. Sledovaným cílem zajištění žalobce a navazujících rozhodnutí o prodloužení doby jeho zajištění je především realizace správního vyhoštění na základě rozhodnutí o uložení správního vyhoštění žalobci ze dne 7. 9. 2022 č. j. KRPT-214697-20/ČJ-2022-070022. Stále též existují důvody, pro něž je na místě se domnívat, že by propuštěním žalobce ze zajištění došlo ke zmaření výkonu rozhodnutí o jeho správním vyhoštění, proto neshledává soud na postupu žalované, jímž prodloužila dobu jeho zajištění, nic nezvyklého. Důvody, na základě kterých se lze důvodně domnívat, že v případě upuštění od zajištění žalobce by došlo ke zmaření výkonu správního vyhoštění (deklarovaný cíl cesty Španělsko, absence jakýchkoliv vazeb na území České republiky, nedostatek finančních prostředků) zůstávají aktuálními.
38. Soud se dále zaměřil na konkrétní postup žalované v případě žalobce. Z jednání žalované, jak je blíže popsáno v bodech 11 a 12 tohoto rozhodnutí, je patrné, že v řízení postupuje s náležitou pečlivostí, aktivně i svědomitě a zajištění směřuje k jeho předpokládanému cíli, tj. k výkonu rozhodnutí o správním vyhoštění, který soud nadále shledává možným. **Uvedené se následně potvrdilo: po vydání napadeného rozhodnutí došlo ze strany velvyslanectví k ověření totožnosti žalobce a jeho správní vyhoštění mělo být realizováno dne 9. 6. 2023.**
39. V této souvislosti soud odkazuje na § 125 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, z něhož je patrné, že žalovaná může prodloužit zajištění žalobce až na dobu 180 dnů. Paralelně s tím, ale soud odkazuje i na znění § 125 odst. 2 zákona o pobytu cizinců, které umožňuje výše uvedenou maximálně přípustnou hranici doby zajištění dále překročit, jak to předjímá písm. c) dotčeného ustanovení. Ze správního spisu vyplývá, že ze strany policie bylo vynaloženo řádné úsilí a byly učiněny relevantní kroky k získání cestovních dokladů žalobce a ověření jeho totožnosti. Je rovněž evidentní, že k prodlení docházelo na straně orgánů Marockého království.

40. Zde soud poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 3. 2016, č. j. 3 Azs 283/2015-62, v němž kasační soud vyslovil, že „sama žalovaná nebyla při realizaci stěžovatelova správního vyhoštění pasivní a že zdržení při jeho realizaci bylo způsobeno výlučně pasivitou orgánů jeho země původu v kombinaci s tím, že sám stěžovatel cestoval bez cestovních dokladů. Tyto dvě skutečnosti ovšem nelze klást k tíži žalované a v dané situaci nezakládaly nezákonnost jejího rozhodnutí o prodloužení doby zajištění“.
41. Ze správního spisu přitom nejsou patrné žádné skutečnosti, z nichž by bylo možno usuzovat, že by výkon správního vyhoštění nebyl reálným s přihlédnutím k dalším možnostem prodloužení zajištění a k tvrzení žalované ohledně praktické a reálné zkušenosti s postupem velvyslanectví, jak jsou popsány výše. Ze správního spisu je jednoznačně patrné, že žalované nelze vytknout absenci řádného úsilí při zajišťování samotného vyhoštění žalobce - pořizuje dokladové fotografie a věc bez zbytečného odkladu předává ŘSCP příslušné dokumenty k zabezpečení cestovních a přepravních dokladů vyhošťovaného cizince; ŘSCP odesílá žádosti velvyslanectví, stav věci je následně ověřován a urgován. Následně probíhají pracovní schůzky na vysoké úrovni mezi ministrem vnitra České republiky a zástupci velvyslanectví, kteří si opakovaně zajišťují ve věci žalobce jeho daktyloskopickou kartu a tuto poskytují kompetentním marockým orgánům. Ze všech sdělní ŘSCP je patrné, že vyhoštění žalobce se nejeví nereálným. Samotná uskutečnitelnost vyhoštění je rovněž ve správním spise dokládána a vychází z předchozích zkušeností správních orgánů jednajících s velvyslanectvím.
42. V této souvislosti usuzuje krajský soud, že žalovaná dostatečně uvážila o primárním předpokladu prodloužení zajištění, jímž je skutečnost, že vyhoštění bude alespoň potenciálně možné (srov. obdobně usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010-150, č. 2524/2012 Sb. NSS). Žalovaná vzala v potaz všechny skutečnosti, které vyšly najevo v průběhu jeho činnosti směřující k vyhoštění cizince a které by mohly zakládat důvodnou obavu, že účelu zajištění nebude možné dosáhnout (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 4. 2013, č. j. 7 As 139/2012-59). V souzené věci nejde o neúčelné prodlužování doby zajištění cizince, které by snad svou liknavostí zapříčinil správní orgán. Již výše bylo zdůrazněno, že žalovaná nemůže přistoupit k výkonu rozhodnutí, aniž by byla totožnost žalobce ověřena ze strany „jeho“ velvyslanectví a byl mu vystaven náhradní cestovní doklad, přičemž v obdobných věcech velvyslanectví, byť s časovou prodlevou, takto postupovalo, což svědčí pro potenciální uskutečnitelnost vyhoštění.
43. Krajský soud souhlasí s žalobcem potud, pokud uvádí, že prodloužení doby trvání zajištění cizince nad dobu stanovenou v § 125 odst. 1 zákona o pobytu cizinců představuje zcela mimořádné opatření, jež lze aplikovat pouze v zákonem stanovených případech. Platí ovšem též, že chybějící cestovní doklad cizince není důvodem znemožňujícím vycestování, ani pokud je jeho obstarání časově i věcně složité. Uvedená okolnost pouze obvykle prodlužuje nutnou dobu zajištění za účelem správního vyhoštění a správní orgány nemohou rychlost vyřizování požadavku na vydání náhradního cestovního dokladu nikterak ovlivnit (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 6. 2016 č. j. 8 Azs 156/2015-44 nebo ze dne 12. 3. 2020 č. j. 10 Azs 29/2020-28). K výše uvedenému je na místě opětovně zdůraznit, že ke komplikacím s realizací správního vyhoštění přispělo především jednání žalobce a okolnosti jeho přicestování na území České republiky (uvedené lze dokumentovat

i na tom, že totožnost žalobce byla ověřena jako T. H., byť žalobce za přítomnosti tlumočnicka uvádí, že se jmenuje T. A.). Objektivizované prodlevy na straně velvyslanectví potom nelze nikterak přičítat k tíži žalované, přičemž tyto okolnosti jsou způsobilé odůvodnit prodloužení doby zajištění žalobce, a to i ve smyslu § 125 odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců.

44. Co se pak týče samotné délky prodloužení zajištění a namítané nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí v tomto ohledu, krajský soud považuje za nezbytné připomenout, že délka doby zajištění je v § 125 zákona o pobytu cizinců stanovena relativně určitě, neboť je stanovena pouze maximální délka této doby (90, 180 nebo 365 a 545 dnů dle režimu zajištění). Její prodloužení nad stanovenou délku pak předpokládá § 125 odst. 2 pro výjimečné případy, v nichž je policie oprávněna prodlužovat dobu zajištění i nad dobu stanovenou v odstavci 1.
45. Určení konkrétní doby v každém jednotlivém případě je pak věcí správního uvážení. V přezkumu aplikace správního uvážení správním orgánem je přitom soud limitován. Může totiž přezkoumávat zejména zneužití správního uvážení a překročení jeho mezí (srov. § 78 odst. 1 s. ř. s.) a dále to, „zda řízení předcházející vydání napadenému rozhodnutí proběhlo v souladu se zákonem, tj. zda v něm byla respektována všechna procesní práva žalobce“ (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 3. 2005, č. j. 6 A 25/2002-42, publ. pod č. 950/2006 Sb. NSS). Jinými slovy může soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu přezkoumávat pouze to, zda správní orgán nevybočil z mezí pro správní uvážení stanovených. Nejvyšší správní soud k tomu v citovaném rozhodnutí uvedl, že „správní uvážení je v prvé řadě vždy limitováno principy vyplývajícími z ústavního pořádku České republiky; z nich lze vyvodit, že i tam, kde vydání rozhodnutí závisí toliko na uvážení správního orgánu, je tento orgán omezen zákazem libovůle, příkazem rozhodovat v obdobných věcech obdobně a ve stejných věcech stejně (...), tj. principem rovnosti, zákazem diskriminace, příkazem zachovávat lidskou důstojnost, jakož i povinností výslovně uvést, jaká kritéria v rámci své úvahy použil, jaké důkazní prostředky si opatřil, jaké důkazy provedl a jak je hodnotil, a k jakým skutkovým a právním závěrům dospěl.“ Jen z těchto hledisek tak může soud stanovení doby zajištění přezkoumat, přičemž v případě přezkumu stanovení doby zajištění patří k těmto kritériím rovněž přiměřenost délky zajištění.
46. V souzené věci je stanovení doby prodloužení zajištění odůvodněno především existencí již výše zmiňované objektivní překážky na straně velvyslanectví země původu žalobce. Je též nutno opětovně připomenout, že ověření totožnosti a zajištění náhradního dokladu je primární, bez těchto dokladů si totiž nelze samotnou realizaci vyhoštění ani představit. Odůvodnění rozhodnutí o prodloužení zajištění obsahuje dle názoru krajského soudu především úvahu, jaké kroky směřující k vyhoštění správní orgán dosud učinil a z jakého důvodu nebylo dosud možné vyhoštění realizovat. Navazuje pak kvalifikovaný odhad časové náročnosti dalších kroků podložený zkušeností nabytých žalovanou, resp. ŘSCP na základě jejich předchozí úřední činnosti v obdobných případech. Žalovaná rovněž zdůraznila, že doba prodloužení je dána složitostí věci spočívající jednak v již rozebíraném prvotním kroku ověřování totožnosti a vystavení náhradních cestovních dokladů, jednak v kroku navazujícím, tj. v samotné přípravě cesty s tím, že žalovaná je povinna zajistit náležitosti, které jsou nezbytné k realizaci vyhoštění cizince, tak aby bylo

v době trvání zajištění uskutečnitelné. Při rozhodování o prodloužení doby zajištění jsou správní orgány povinny „důkladně a svědomitě posuzovat skutečnosti, které by prodloužení zajištění odůvodňovaly (...). Uvedené skutečnosti musí být přesvědčivým a nezpochybnitelným způsobem doloženy ve spisovém materiálu“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 11. 2011, č. j. 1 As 119/2011-39), což je i případ souzené věci.

47. V souladu s ustálenou judikaturou žalovaná též zdůvodnila prodloužení zajištění nezměněnými skutkovými okolnostmi od doby vydání prvního rozhodnutí o zajištění stěžovatele (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2013, č. j. 1 As 90/2011-124). Tvzení týkající se zdravotních problémů, resp. úmrtí své matky, uplatnil žalobce již ve své předchozí žalobě vedené u zdejšího soudu pod sp. zn. 19 A 9/2023. I z aktuálních žalobních tvrzení se podává, že suicidální pokusy žalobce jsou datovány ke dnům 12. 12. 2022, 30. 1. 2023 a 15. 2. 2023. V právě projednávané žalobě žalobce nevnesl žádné nové skutečnosti. V dané souvislosti je též nutno poukázat na skutečnost, že z vyjádření samotného žalobce plyne, že mu v rámci zajištění byla opakovaně lékařská pomoc poskytnuta. V obecné rovině je též možno uvést, že zařízení pro zajištění cizinců žalobce disponuje možnostmi péče o zdravotní stav cizinců, přičemž zařízení je přizpůsobeno k tomu, aby žalobci byla neprodleně poskytnuta v případě potřeby lékařská péče; žalobci též není upírána možnost venkovního pobytu. Ani úmrtí matky žalobce nemůže být bez dalšího důvodem pro zrušení napadeného rozhodnutí.
48. Žalovaná rovněž uvedla, proč dosud vyhoštění nebylo možné realizovat. Své přesvědčení o tom, že vyhoštění je v době, o kterou se zajištění prodlužuje, alespoň potenciálně možné, podložila mj. skutečností, že velvyslanectví spolupracuje s tuzemskými orgány, činí kroky ke zjišťování totožnosti osob, přičemž na základě dosavadních skutečností je důvodné v dané době předpokládat realizaci vyhoštění (srov. např. rozsudky NSS ze dne 5. 4. 2013, č. j. 7 As 139/2012-59, a ze dne 20. 3. 2014, č. j. 7 Azs 8/2014-20).
49. Co se pak týče námitky nezohlednění alternativ k zajištění, s ohledem na poměry žalobce, jeho minulost a záměry, se žádá ze zákonem stanovených alternativ nenabízela. Žalobce neměl prostředky k tomu se vlastním nákladem zdržovat na určeném místě. S ohledem na to, že do České republiky přicestoval nelegálně a výše popsaným způsobem, nemá v České republice a na ni žádných vazeb, je zcela nemajetný a bez finančních prostředků, přičemž jednoznačně deklaroval úmysl dostat se do Španělska, kde má kamarády, nebyl zde žádný rozumný důvod domnívat se, že by se dobrovolně zdržoval na jakémkoli místě v České republice a nepokusil se dokončit svou cestu do západní Evropy.
50. Potřebná míra důvěry, jak o ní pojednává rozsudek Městského soudu v Praze č. j. 5 A 33/2011-18 ze dne 28. 2. 2011, tak v projednávané věci absentovala.
51. Krajský soud dále dodává, že volba zmíněných zvláštních opatření je vázána na předpoklad, že cizinec bude vůbec schopen a ochoten povinnosti plynoucí ze zvláštních opatření plnit, že bude se státními orgány spolupracovat při jejich realizaci a že jejich uložením nebude ohrožen výkon rozhodnutí o správním vyhoštění (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 6. 2017 č. j. 1 Azs 349/2016-48 nebo ze dne 16. 5. 2019 č. j. 10 Azs 48/2019-33). V tomto směru nejde jen o to, že by se žalobce nacházel v České republice nelegálně, což by samo o sobě zřejmě důvodem pro vyloučení zvláštních opatření nebylo, ale žalobce

především neuvedl (ve správním řízení ani v žalobě) nic, z čeho by bylo možno usuzovat, že by mírnější opatření byla v jeho případě realizovatelná. Již výše bylo opakovaně zmíněno, že žalobce nemá v České republice žádné příbuzné či známé, z jeho výpovědi nevyplývá, že by měl místo, kde by se po dobu do okamžiku realizace jeho vyhoštění zdržoval, ani nemá finanční prostředky, které by nabídl jako záruku. To vše s přihlédnutím k jeho shora popsané pobytové historii a jeho cílové zemi podporuje důvodné obavy, že žalobce nebude dobrovolně vyčkávat na území České republiky až do okamžiku, než bude možné realizovat jeho vyhoštění. Za tohoto stavu postupoval žalovaný správně, pokud zajištění žalobce prodloužil, protože důvody zajištění trvají a jiná alternativa nepřicházela v úvahu.

52. Uvedené podpůrně dokresluje i skutečnost, že žalobce odmítl dobrovolný návrat do země původu ve smyslu § 123a zákona o pobytu cizinců.
53. Krajský soud je tak ve shodě s žalovanou přesvědčen, že se alternativy k zajištění v souzené věci nenabízely, přičemž jejich (ne)aplikaci žalovaná odůvodnila nikoliv paušalizovaně, nýbrž konkrétně ve vztahu k žalobci a jeho osobě.
54. Zbývá doplnit, že krajský soud souhlasí s žalobcem potud, pokud tvrdí, že zajištění cizince představuje zásadní omezení jeho osobní svobody, tedy jednoho z nejvýznamnějších základních práv jednotlivce. Proto je přípustné jen za podmínek definovaných nejen zákonem o pobytu cizinců a směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí (tzv. „návratová směrnice“), ale především ústavním pořádkem České republiky (čl. 8 Listiny, čl. 5 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv, čl. 9 odst. 1 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech).
55. Pokud žalobce obecně zmiňuje bez bližší argumentace porušením mezinárodních závazků České republiky napadeným rozhodnutím, dané rozhodnutí v jejich světle ob stojí. Podle čl. 5 odst. 1 písm. f) Evropské úmluvy o lidských právech lze omezit svobodu osoby, proti níž se vede řízení za účelem jejího vyhoštění. Řízení o vyhoštění musí skutečně probíhat a být vedeno s náležitou pečlivostí, kdy jsou orgány povinny posuzovat, zda existuje reálná možnost výkonu vyhoštění (např. rozsudky ESLP ze dne 8. 10. 2009, Mikolenko proti Estonsku, č. 10664/05, a ze dne 25. 6. 2019, A. H. proti Bosně a Hercegovině č. 2, č. 10112/16). Krajský soud s ohledem na argumentaci žalované, neshledal rozpor s uvedenými požadavky.
56. V tomto kontextu závěrem krajský soud konstatuje, že není smyslem soudního přezkumu stále podrobně opakovat již jednou vyřčené, a proto se může soud v případech shody mezi názorem soudu a odůvodněním žalobou napadeného rozhodnutí odkazovat na toto odůvodnění, což v této věci, resp. části, činí (srovnej např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005-130, publikovaný pod č. 1350/2007 Sb. NSS, či jeho rozsudky ze dne 2. 7. 2007, č. j. 4 As 11/2006-86, a ze dne 29. 5. 2013, č. j. 2 Afs 37/2012-47).

VI. Závěr a náhrada nákladů řízení

57. Ze všech shora uvedených důvodů soud žalobu jako nedůvodnou v souladu s § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
58. S ohledem na meritorní rozhodnutí o žalobě v zákonné lhůtě, která je kratší, než lhůta zákonem stanovená pro rozhodování o návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě, krajský soud samostatně nerozhodoval o návrhu na přiznání odkladného účinku.
59. Podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. nepřiznal soud žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce ve věci úspěch neměl a žalované žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu.

Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti tomuto rozsudku odmítne pro nepřijatelnost, pokud nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ostrava 12. června 2023

JUDr. Kateřina Štěpánová, Ph.D.
samosoudkyně